

valým Rakouskem a druhou polovicí bývalé rakousko-uherské říše uzavřených byla zaručena vzájemnost, pozbyly tyto mezinárodní úmluvy rozpadnutím se obou smluvních státních útvarů platnosti a poněvadž nově zřízené státy dosud státních smluv v tom směru neuzavřely, ani vláda státu Československého nařízení v zákoníku říšském, jímž by tuto vzájemnost zaručovala, nevydala, není lze na základě exekučního titulu, v Maďarsku vyšlého, povolití naším soudem exekuci ani provéstí nějaký exekuční úkon. Proto zcela po právu rekursní soud ku stížnosti dlužníkově návrhu jeho na zrušení exekuce a zdvižení veškerých dosavadních exekučních úkonů vyhověl, třeba povolení exekuce a její výkon formálně vešly v moc práva, neboť vedle § 79 ex. ř. bez zaručení reciprocitý nemí exekuce býti povolena a prováděna, a, co zákon kategoricky zakazuje, nemůže se státi právoplatným. Nelze tudíž ani dosavadní exekuční úkony, již provedené, zachovati, ani v exekuci dále pokračovati, když hned původně povolití exekuci bylo po zákonu naprosto nepřipustno a nastupuje tu zrušení exekuce, nikoli sice podle ustanovení § 39 čís. 1 ex. ř., o jaké soud rekursní výrok svůj opřel, poněvadž zde exekuční titul nebyl prohlášen neplatným nebo bezúčinným, nýbrž exekuci sluší zrušiti dle ustanovení § 39 č. 5 ex. ř., jelikož tu exekuce z jiných důvodů, pro nedostatek vzájemnosti, prohlašuje se za nepřipustnou, v důsledku čehož všechny úkony exekuční, až dosud vykonané, musí býti zrušeny.

Čís. 318. ↓

Speditér nemá nároku na zvláštní odměnu za reklamaci zboží u dráhy.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1919, Rv II 250/19.)

Zasílatelská firma B. převzala od firmy A. a předala dráze k dopravě zboží, jež se za dopravy po dráze ztratilo. K reklamaci firmy B. byla jí drahou vyplacena náhrada za ztracené zboží. Tuto náhradu nabídla firma B. firmě A., srážela si však ve svůj prospěch 20 proc. náhradní sumy, jakožto odměnu za reklamaci u dráhy. Firma A. neuznavši této srážky, podala na firmu B. žalobu o zaplacení celé náhradní sumy. Žalobě bvlo ve všech třech stolicích vyhověno.

Nejvyšší soud vyslovil se o nároku žalované firmy na zvláštní odměnu za reklamaci u dráhy takto:

Speditér jako řádný kupec (čl. 282 obch. zák.) má oproti povozníku, jehož činnosti při dopravě použil, práva svého komitenta nejen hájiti, nýbrž i uplatňovati, tedy v tomto případě náhradu za ztracené zboží reklamovati. Žalovaná, reklamujíc náhradu škody u správy dráhy, plnila povinnosti smlouvy spediční, i může za to žádati jen odměnu jako speditéru příslušející. V této odměně zahrnuta jest též odplata za reklamování náhrady škody. Zvláštní odměna, tedy i požadovaná 20 proc. provise z vyplacené náhrady škody, v tomto případě žalované nepřislúší. Pakli žalobce ku reklamování náhrady žalovanou vyzval, připomenul tím pouze žalované povinnost, kterou jako speditér splniti měla. V tomto vy-

zvání nelze nikterak spatřovati objednávku další, nové práce, mající za následek nové uzavření nové pracovní smlouvy, která by žalobce ku zvláštní odměně za to zavazovala.

Čís. 319.

Tříměsíční lhůta §§ 156 a 158 obč. zák. počítá se ode dne, kdy manžel zvěděl o narození dítěte, bez ohledu na to, kdy pojal podezření o tom, zda dítě jest jeho dítětem.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1919, Rv II 261/19.)

Žalobcova manželka, s níž žalobce již dne 17. května 1918 po prvé navázal důvěrné styky a s níž byl pak dne 24. listopadu 1918 oddán, porodila dne 16. prosince 1918 ve společné domácnosti děcko. Žalobou ze dne 4. dubna 1919 odporoval manžel manželskému původu dítěte, ospravedlňuje podání žaloby po uplynutí tří měsíců po té, co zvěděl o narození dítěte, tím, že teprve tři týdny před podáním žaloby se doslechl, že jeho manželka dříve, než s ním, udržovala důvěrné styky s jiným mužem a přišla s ním do jiného stavu a že pak dotazem u porodní babičky zjistil, že dítě bylo devítiměsíční. Byl prý proto při narození dítěte v omylu o tom, že dítě jest jeho dítětem. Prvá stolice zamítla žalobu pro opožděnost. Odvolací soud potvrdil rozsudek první stolice, uváživ toto: Jedná se zde o dítě, jež narodilo se v manželství, ale dříve, než po 180 dnech, co sňatek byl uzavřen. O takovém dítěti platí zákonná domněnka, že jest mimomanželského původu (§ 155 obč. zák.), předpokládajíc, že splněny jsou podmínky § 156 obč. zák. Není-li zde některé z těchto podmínek, platí i takové dítě za dítě manželské a manžel může jen dle § 158 obč. zák. odporovati manželskému původu dítěte. Ježto však lhůta § 156 obč. zák. jest časově táž jako v § 158 obč. zák., má nepodání odporu ve lhůtě § 156 obč. zák. v zápětí, že dítě platí s konečnou platností za manželské. Ježto pak žalobce o zrození dítěte zvěděl dne 16. prosince 1918, končila pro něho tříměsíční lhůta § 156 pokud se týče § 158 obč. zák. dle § 902 obč. zák. dnem 16. března 1919 a jest proto žaloba ze dne 4. dubna opožděnou, při čemž jest lhostejno, zda žalobce při narození dítěte byl o jeho zralosti v omylu a kdy podařilo se mu sebrati dostatečné průvody pro tvrzení, že jeho manželka byla již před 17. květnem 1918 s jiným mužem těhotna. Tříměsíční lhůta §§ 156 a 158 obč. zák. počítá se ode dne, kdy manžel zvěděl o narození dítěte, to jest ode dne, kdy zvěděl, že dítě přišlo na svět. Opačné mínění žalobcovo přičí se jasnému doslovu zákona o zákonodárcově snaze, by nejistota o manželském nebo nemanželském původu dítěte byla co možná obmezena na dobu nejkratší.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s. shledává žalobce v tom, že soud odvolací uznal, že lhůta k oprávnění odporovati manželskému původu